

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка

Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології

Науковий журнал
Виходить десять разів на рік

Заснований у листопаді 2009 року
№ 3 (87), 2019

CEJSH

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

Академія

Суми
СумДПУ імені А. С. Макаренка
2019

Засновник та редакція

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Друкується згідно з рішенням вченої ради Сумського державного педагогічного
університету імені А. С. Макаренка (протокол № 9 від 25.03.2019)

Редакційна колегія:

- А. А. Сбруєва** – доктор педагогічних наук, професор (**головний редактор**) (Україна);
М. А. Бойченко – кандидат педагогічних наук, доцент (заступник головного редактора)
(Україна);
О. Є. Антонова – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
О. А. Біда – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Дж. Бішоп – доктор філософії, професор (США) (**J. Bishop** – PhD, professor (USA));
В. С. Бугрій – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Ю. А. Бондаренко – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
К. Бялбжеська – доктор гуманітарних наук (Польща) (**K. Białobrzeska** – dr. nauk
humanistycznych (Polska));
Б. В. Год – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
О. А. Заболотна – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Е. Кантович – доктор хабілітований, професор (Польща) (**E. Kantovych** – dr. hab., prof.
(Polska));
Ц. Курковський – доктор гуманітарних наук (Польща) (**C. Kurkowski** – dr. nauk
humanistycznych (Polska));
О. В. Кучай – доктор педагогічних наук, доцент (Україна);
М. П. Лещенко – доктор педагогічних наук, професор (Польща)
І. М. Литовченко – доктор педагогічних наук, доцент (Україна);
О. В. Лобова – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
О. В. Михайличенко – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Г. Ю. Ніколаї – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
О. І. Огієнко – доктор педагогічних наук, професор (Україна)
В. І. Статівка – доктор педагогічних наук, професор (Китайська Народна Республіка);
О. С. Чашечникова – доктор педагогічних наук, професор (Україна);
М. Яворська-Вітковська – доктор хабілітований, професор (Польща) (**M. Jaworska-
Witkowska** – dr. hab., prof. (Polska));
О. Г. Козлова – кандидат педагогічних наук, професор (Україна);
О. М. Полякова – кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);
І. А. Чистякова – кандидат педагогічних наук, доцент (відповідальний секретар)
(Україна)

Затверджено як фаховий журнал з педагогічних наук
(наказ МОН України № 1021 від 07.10.2015)

*Журнал індексується в Crossref, Index Copernicus Master List, Cite Factor,
Google Scholar та CEJSH.*

У журналі відображено результати актуальних досліджень з проблем
порівняльної педагогіки, історії освіти та загальної педагогіки, педагогіки вищої школи,
а також спеціальної педагогіки.

professional training of future medical teachers are diverse: specialists training on various doctoral programs, working as an assistant professor, certification programs of psychological and pedagogical training. Advanced training of medical school teachers takes place on various certification courses and programs.

The analysis of these programs proves their following peculiarities: 1) focus on the development of leadership qualities of teachers; 2) emphasis on communicative skills of teachers and effective interpersonal interaction; 3) implementation of the newest methods of evaluation and feedback; 4) development of team work skills, in particular, in scientific work; 5) focus on the latest technical means of teaching, distance learning, and 6) the emphasis on continuous improvement of curricula and syllabi in order to identify inaccuracies and respond quickly to the challenges of time. The effectiveness of teachers' training at every stage is ensured by the early response to the educational system's challenges and the needs of time.

Key words: *teacher, medical university, professional training, pre-professional teacher training, post-professional teacher training, advanced training, USA.*

УДК 371.3:811.111

Маріанна Леврінц

Закарпатський угорський інститут ім. Ракоці Ференца II

ORCID ID 0000-0002-2206-7113

DOI 10.24139/2312-5993/2019.03/154-164

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНСТРУКТИВІЗМУ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ТА ПІДХОДАХ ДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У США

У статті розглядаються особливості реалізації засад конструктивізму в системі підготовки вчителів іноземних мов, а також підходів до викладання іноземних мов, зумовлених впливом конструктивізму як концептуальної основи освіти в США. Застосовано низку комплементарних методів дослідження, а саме аналіз, синтез теоретико-практичного доробку, узагальнення прогресивного педагогічного досвіду. Виявлено, що парадигмальні зміни у сферах викладання іноземної мови та підготовки фахівців відповідної кваліфікації, спричинені впливом конструктивізму, зумовили переосмислення змісту, організації та практичних підходів у системі підготовки вчителів іноземної мови у США. У галузі викладання іноземної мови під впливом конструктивізму оформлюється низка сучасних навчальних підходів, як наприклад, навчання мови через виконання завдань, навчання іноземної мови через зміст навчальних дисциплін тощо.

Ключові слова: *конструктивізм, майбутній учитель, підходи до викладання іноземної мови, навчальні технології.*

Постановка проблеми. Конструктивізм як концептуальна основа американської системи освіти й самобутність конструктивістських підходів у викладанні іноземних мов (ІМ) та підготовки педагогічних фахівців з ІМ зумовлена впливом соціально-культурного становища країни та розвитку філософської, психолого-педагогічної, соціологічної наукової думки.

Посилена увага американського суспільства до проблеми навчання ІМ продиктована низкою чинників, а саме: особливостями демографічного

складу країни, зростанням поліетнічності її населення, а також недостатнім рівнем оволодіння ІМ учнівською молоддю. Суспільний запит країни відображається в зусиллях теоретиків і практиків освіти оновити чинні підходи до викладання ІМ та підготовки вчителів відповідного фаху у світлі популярної теорії конструктивізму. В Україні проблема оновлення підходів до фахової підготовки вчителів ІМ та викладання ІМ у світлі сучасних концепцій також має суттєве наукове й практичне значення. Водночас, як свідчить аналіз останніх досліджень і публікацій, виконаних вітчизняними науковцями, питання впливу та особливостей реалізації положень теорії конструктивізму в практику підготовки вчителів та навчання ІМ розробляється недостатньо.

Аналіз актуальних досліджень. Проблема фахової підготовки педагогів з позицій конструктивізму деталізується у працях В. Річардсон, К. Джонсон, Г. Дангел, М. Уїдін, К. Фоснот, Л. Крол, М. Тето та багато інших. Питання ролі й місця конструктивізму в підготовці вчителів ІМ розробляється американськими дослідниками Д. Кауфман, Дж. Крендел, Д. Фріман, Д. Уольф, К. Джонсон та ін.

Філософські концепції, домінантні в освітній філософії США і, зокрема, у педагогічній освіті, отримали висвітлення у працях вітчизняних дослідників Т. Кошманової, С. Шандрук. Роль конструктивізму у професійній підготовці фахівців розглядається Т. Торбіною та К. Циганковою. Місце конструктивізму в освіті дорослих вивчається Л. Горбуновою. Теоретико-методологічні засади конструктивістського підходу до побудови освітнього процесу представлені в монографії В. Соловйова, О. Теплицького та І. Теплицького. Організація навчального процесу на засадах педагогічного конструктивізму вивчається С. Кушнір та Т. Равчиною. Упровадження конструктивізму в процес підготовки вчителів ІМ розробляється в дисертаційному дослідженні М. Кокор. Суттєве наукове й практичне значення в ракурсі нашого дослідження становлять наукові праці О. Тарнопольського, яким розробляється проблема впровадження конструктивізму в навчання майбутніх учителів ІМ, зокрема при розвитку професійного спілкування, а також підходів до викладання ІМ, зумовлених теорією конструктивізму.

Мета: виявлення особливостей реалізації засад конструктивізму в системі підготовки вчителів ІМ та впливу означеної освітньої філософії на підходи до викладання ІМ у США.

Методи дослідження: забезпеченню виділеної мети сприятимуть такі теоретичні методи дослідження, як аналіз, синтез, інтерпретація, класифікація, узагальнення прогресивного досвіду світового значення, а

також емпіричні методи, які передбачають аналіз педагогічних та нормативних документів.

Виклад основного матеріалу. Теорія конструктивізму у сфері фахової підготовки вчителів ІМ та, зокрема, методики викладання ІМ, знайшла відголос порівняно недавно. Водночас, прототип конструктивізму під різними назвами і в різних формах виявлення вже протягом тривалого часу застосовується викладачами ІМ (Cobb, 2005, с. 85-86). Саме тому для майбутніх учителів ІМ, які володіють практичним досвідом навчання на засадах конструктивізму, прийняття його гасел не становить такої складності, як для педагогічних працівників в інших галузях.

Завдяки узагальненню й удосконаленню наявних здобутків педагогічної освіти країни, а саме теорій когнітивізму й гуманізму, конструктивізм заслужено зайняв передові позиції в освітній парадигмі США. Систематичне вивчення професійно-педагогічної проблематики через призму теорії конструктивізму розпочалося на початку 1990-х рр. у США (Richardson, 2003, с. 1623). Ключовими для конструктивізму є сутність понять знання й навчання, конструювання індивідом розуміння або знання на основі зіставлення попередньо сформульованого знання, думки з новими ідеями, феноменами, з якими індивід стикається в конкретний момент.

Реалізація положень конструктивізму зумовила переформатування традиційних моделей підготовки педагогів, а саме тренінгової (Craft Model) й теоретичної (Applied Science Model), які здебільшого спираються на передачу знань студентам, нівелюючи при цьому роль власне особистості майбутнього вчителя у професійному саморозвитку. Оновлений підхід до підготовки вчителів під впливом конструктивізму передбачає розвиток, формулювання, переосмислення та індивідуальне конструювання системи знань про професійно-педагогічну діяльність майбутніми вчителями.

Поширення ідей конструктивізму в галузі викладання ІМ супроводжується парадигмальними змінами, для позначення яких Д. Уольф застосовує терміни «інструктивізм» у навчанні й «конструктивізм» (Wolff, 1994, с. 16). На думку дослідника, новий етап або, за словами автора, ера у викладанні ІМ передбачає не лише зміну традиційних методів на сучасні, а й більш радикальні зрушення. Тобто, традиційна парадигма «інструктивізму», у якій учителю відводиться керівна роль, а учням роль пасивних реципієнтів знань, поданих учителем, замінюється на оновлену парадигму, за якої учні самостійно конструюють розуміння й знання на основі індивідуального досвіду, а вчитель тільки сприяє цьому (Wolff, 1994, с. 16). Згадані автором парадигмальні зміни заторкнули не тільки галузь викладання ІМ, паралельно

поширюючись в освітній системі країни загалом, підготовці педагогів та ознаменувавши перехід від парадигми трансмісії знань до витлумачення індивідуального, особистісного бачення дійсності.

Оновлення підходів до викладання ІМ у США відбувається під дією вищезгаданих демографічних особливостей країни та завдяки науковим розробкам. На сучасному етапі викладання ІМ спирається на комунікативний підхід, який є вихідним для кількох концептуальних моделей. Так, у США теорія засвоєння другої/іноземної мови, запропонована С. Крашен (1982), згідно з якою навчання ІМ повинне акцентувати зміст і значення комунікативного акту, на противагу його лінгвістичній формі вираження, призвела до розвитку нових методів викладання ІМ. Сутність оновлених методів полягає у вивченні матеріалу або виконанні завдань засобами ІМ не лінгвістичного характеру, під час якого відбувається засвоєння ІМ як побічного продукту (Krashen, 1982).

Згідно з положеннями лінгводидактики, вивчення ІМ повинне відбуватись як процес креативного конструювання (Wolff, 1994). Розуміння ІМ зв'язується із процесом конструювання значень, включаючи складні ментальні перетворення. Розуміння мовленнєвого матеріалу передбачає не тільки пасивне отримання ззовні стимулу у вигляді почутого або прочитаного. Активуючи внутрішні резерви та попередньо набуті знання, реципієнт опрацьовує одержану інформацію (Wolff, 2003, с. 10). Відтак, розуміння почутого або прочитаного включає процес конструювання, у результаті якого відбувається навчання. Якщо учень необдуманно маніпулює лінгвістичними одиницями, не аналізуючи їх змісту, процес засвоєння ІМ вважається малоефективним.

Згідно з теорією конструктивізму, змістова взаємодія з мовним матеріалом, пов'язана з його опрацюванням або конструюванням, є необхідною умовою засвоєння ІМ, як і будь-якої іншої інформації. Вивчення мови відбувається завдяки витлумаченню значень. Послідовники конструктивізму переконані в тому, що аналіз прочитаного або почутого, маніпулювання мовними засобами під час опрацювання навчального матеріалу з будь-якої галузі знань (наприклад, історії, географії, математики тощо) сприяє глибшому засвоєнню ІМ (Wolff, 2003, с. 10). За свідченням Н. Прахбу (1987), у той час як свідомість спрямовується на осмислення та пошук шляхів розв'язання завдань, підсвідомість сприймає, абстрагує й засвоює лінгвістичне оформлення матеріалу й завдання (Prahbu, 1987, р. 69-70).

Конструктивістські засади, перенесені на підґрунтя викладання ІМ, зумовили розвиток таких підходів, як навчання мови через виконання

завдань (task-based language learning) та навчання ІМ через зміст навчальних дисциплін (content-based language instruction or content-oriented language learning). Сутність таких підходів полягає в інтегрованому вивченні матеріалу нелінгвістичного характеру та виконанні завдань засобами ІМ, або в міждисциплінарному підході, де відбувається вивчення різногалузевих дисциплін засобами ІМ.

Підхід до навчання ІМ через зміст навчальних дисциплін знайшов широке застосування в білінгвальних програмах у початковій, середній школі та системі вищої освіти США, а також з метою підвищення якості та прискорення засвоєння ІМ. Варто зазначити, що порівняння навчальної успішності в учнів, які проходили традиційні курси вивчення ІМ та відповідно до оновлених підходів, зокрема вивчення ІМ через зміст навчальних дисциплін, дозволяє науковцям стверджувати, що останні виявилися більш ефективними (Wolff, 1994, с. 14).

За твердженням Дж. Крендел (Crandall, 1994), упровадження інтегрованого підходу до викладання ІМ у США відбувається на основі низки програм. Розглянемо деякі з них:

1) навчання ІМ через зміст навчальних дисциплін (content-based language instruction) базується на міждисциплінарному підході, де викладання певної шкільної дисципліни відбувається засобами ІМ;

2) спрощене викладання навчального матеріалу (sheltered subject matter teaching) – передбачає паралельне вивчення ІМ та інших предметів із адаптуванням мовного матеріалу до рівня володіння ІМ тими, хто навчається;

3) тематично-зорієнтоване – зміст формується на основі вибіркового тем із певної галузі знань засобами ІМ. Головним завданням програми є підвищення зацікавленості студентів за допомогою добору релевантного навчального матеріалу;

4) когнітивний академічний підхід до вивчення мов (cognitive academic language learning approach) – сутність підходу полягає у викладанні мовного матеріалу та галузевого матеріалу нелінгвістичного змісту із паралельною практикою в застосуванні навчальних стратегій (Crandall, 1994, с. 3-4).

Інтегроване навчання ІМ та інших дисциплін володіє низкою переваг: по-перше, вивчення ІМ відбувається на основі автентичних матеріалів. Пояснимо, що традиційне навчання ІМ передбачає опрацювання штучно розробленого або відібраного матеріалу, включаючи тексти для читання, розмовні теми тощо. Критики комунікативного підходу слушно відзначають, що для забезпечення автентичної комунікації ІМ необхідно створити реальний комунікативний простір із справжньою потребою у

спілкуванні, чого майже неможливо досягнути у традиційному шкільному контексті. Опрацювання матеріалу з інших шкільних предметів сприяє подоланню бар'єра псевдореальної комунікації. Мовленнєва діяльність учнів спрямовується на розв'язання справжніх, а не уявних проблем, що викликає потребу у спілкуванні.

По-друге, вивчення змістово насиченого матеріалу, яке не зводиться до зманіпульованого навчання мовних одиниць, сприяє зростанню рівня інтересу та мотивації учнів.

По-третє, оскільки навчальний матеріал із різноманітних галузей знань носить більшу інформаційну насиченість, порівняно з матеріалом, представленим у підручниках з ІМ, це сприяє глибшому осмисленню й активації когнітивних процесів, спрямованих на його опрацювання. Відтак, прискорення ментальних процесів призводить до якісно нового рівня осмислення й засвоєння навчального матеріалу.

Наостанок варто відзначити, що інтеграція шкільних дисциплін у рази збільшує кількість часу, виділеного на вивчення ІМ як під час занять, так і в позаурочний час при виконанні домашніх завдань, що сприяє засвоєнню ІМ.

Коротко схарактеризуємо основні навчальні технології, поширені у практиці навчання ІМ у міждисциплінарному підході (Crandall, 1992, 1994; Wolff, 1994; Goodman, 1986; Scholnik et al., 2006) :

Однією з найважливіших технологій, що застосовуються в межах цього підходу є кооперативне навчання, сутність якого полягає в колективному розв'язанні навчального завдання на основі співпраці між учасниками групи.

Експериментальне навчання передбачає створення умов, за яких відбувається одночасний розвиток основних когнітивних і мовленнєвих умінь і знань на основі розв'язання різногалузевих завдань і проблем, як, наприклад, математичних, історичних тощо.

Цілісний підхід полягає в навчанні ІМ як єдиного цілого, без поділу мовного матеріалу на окремі підсистеми й елементи (Goodman, 1986). Для прикладу, традиційне навчання ІМ (зокрема в застосуванні структуралістів і біхевіористів) передбачає в деяких підходах деконтекстуалізоване вивчення фонетичних, лексичних, граматичних одиниць, що утруднює засвоєння мови. Навпаки, застосування автентичного, змістово наповненого мовного матеріалу допомагає цілісно засвоювати ІМ.

Соціальна взаємодія у викладанні ІМ ґрунтується на потребах і бажанні учнів належати до колективу мовців та експериментувати з використанням засвоєного матеріалу в колі однодумців (Nurss & Hough, 1989).

Не вдаючись до розгорнутого розгляду, коротко відмітимо, що послідовники конструктивізму в лінгвістиці продовжили розвиток концептів, започаткованих когнітивістами, а саме універсальної граматики, обробка інформації (information processing), роль пам'яті, штучного інтелекту та систематичність проміжкових етапів розвитку у вивченні мови (interlanguage systematicity) (Brown, 2000, p. 112).

Парадигмальні зміни в підходах до викладання ІМ у світлі філософії конструктивізму та змістово-наповнене навчання ІМ здійснюють потужний вплив на особливості підготовки вчителів ІМ у США, актуалізуючи потребу у фахівцях, здатних викладати ІМ та деякі інші предмети в міждисциплінарному та інтегрованому підході.

Оновлення вимог до компетентності викладачів ІМ у країні також зумовлюється прийняттям низки правових освітніх нормативів та оцінювання якості фахової педагогічної підготовки. На необхідності розвитку в майбутніх учителів компетентностей щодо інтегрованого викладання ІМ та інших дисциплін неодноразово наголошується в стандартах програм підготовки вчителів ІМ, а також інших документах державного значення (TESOL, 2002; Interstate New Teacher Assessment and Support Consortium INTASC, 2002; National Council for Accreditation of Teacher Education, 2001).

Прийняття стандартів та інших нормативних документів у США, спрямованих на покращення якості освітньої системи країни загалом, призвело до переосмислення й реконцептуалізації змістових і організаційних особливостей підготовки педагогічних працівників. У сфері підготовки фахівців ІМ одним із найважливіших перетворень є переосмислення ролей учителів ІМ, яке передбачає вміння інтегровано навчати ІМ та іншим дисциплінам. Наразі у США ведуться дискусії, спрямовані на переформулювання змісту фахової підготовки вчителів ІМ, а також проводяться пілотажні проекти щодо організації підготовки педагогів у світлі оновлених вимог.

Основними напрямками впровадження положень конструктивізму та досліджень стосовно реорганізації системи підготовки вчителів ІМ у США, як наголошують дослідниці Д. Кауфман і Дж. Крендел (2005), є наступні :

- 1) партнерство та конструктивістські засади у викладанні ІМ через зміст навчальних дисциплін;
- 2) рефлексія й дослідження професійного розвитку в розрізі викладання ІМ через зміст навчальних дисциплін;
- 3) розроблення курикулуму, системи оцінювання навчальної успішності та професійний розвиток у розрізі змістового викладання ІМ (Kaufman & Crandall, 2005);

За свідченням вищезгаданих авторів, трансформування системи підготовки вчителів ІМ у світлі викладання ІМ через зміст навчальних дисциплін відбувається, насамперед, на основі колаборативного партнерства (Kaufman & Crandall, 2005, с. 4), яке передбачає тісну співпрацю між учителями початкових і середніх шкіл, студентів, викладачів ЗВО, представників департаментів освіти та інших професійних організацій. Теоретико-практичні питання реформування фахової підготовки вчителів ІМ, згідно з оновленими вимогами, розв'язуються спільними зусиллями всіх зацікавлених сторін.

Центральне місце у трансформуванні підготовки вчителів ІМ у світлі нових освітніх стандартів, включаючи навчання ІМ через зміст навчальних дисциплін, займає проблема рефлексії та науково-дослідницької діяльності вчителів як важливої передумови професійного розвитку та вироблення індивідуальної професійної установки вчителем.

Нині відбувається активний пошук шляхів розроблення й упровадження курикулумів, які корелюють із новими підходами до навчання ІМ, ефективної системи оцінювання, узгодженої з оновленими освітніми стандартами, та ефективних умов професійного становлення вчителів ІМ.

Віддаючи данину всім теоретико-практичним довершенням конструктивізму в навчанні, науковці все ж указують на значні прогалини в його теоретичному оформленні та стані розробленості проблеми підготовки вчителів ІМ на засадах конструктивізму, а також на мізерній, у порівнянні з необхідною, кількості емпіричних робіт, спрямованих на перевірку ефективності впровадження засад конструктивізму на професійне становлення майбутніх учителів ІМ (Borg, 2006; Richardson, 2003, с. 1628).

Взагалі, на думку деяких дослідників, із якою не можна не погодитись, конструктивізм не може становити єдину концептуальну основу фахової підготовки педагогів (MacKinnon & Scarff-Seatter, 1997). Обмеження змісту підготовки майбутніх учителів і зорієнтованість на теорію конструктивізму як єдино вірну призводить до некритичного ставлення студентів до професійної діяльності.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Таким чином, парадигмальні зміни у сферах викладання ІМ та підготовки фахівців відповідної кваліфікації, спричинені впливом конструктивізму та освітніми реформами, зумовили переосмислення змісту, організації та практичних підходів у системі підготовки вчителів ІМ у США. У ході дослідження виявлено, що вплив конструктивізму зумовив перехід від традиційних моделей підготовки педагогів, зосереджених на передачі знань, до зростання ролі самокерованого індивідуального професійного розвитку майбутніх учителів.

У галузі викладання ІМ конструктивізм ознаменував новий етап, який характеризується появою низки таких сучасних навчальних підходів, як, наприклад, навчання мови через виконання завдань (task-based language learning), навчання ІМ через зміст навчальних дисциплін (content-based language instruction or content-oriented language learning) та деякі інші.

Відбувається також пошук шляхів, які уможливають підготовку професіоналів у галузі ІМ нового покоління, здатних ефективно навчати як ІМ, так і деякі інші шкільні дисципліни, у залежності від потреб закладів освіти та тих, хто навчається. Подібне поєднання підвищує вимоги до компетентності вчителів, розширюючи їхні професійні ролі й обов'язки.

Незважаючи на досить істотні теоретико-практичні напрацювання американських дослідників стосовно реалізації положень теорії конструктивізму у сфері підготовки вчителів у США загалом, проблема фахової підготовки вчителів ІМ та її змістове наповнення, зумовлене впливом конструктивізму як концептуальної основи, вивчається недостатньо, що й зумовлює перспективи подальших наукових розвідок.

ЛІТЕРАТУРА

- Borg, S. (2006). *Teacher cognition and language education: Research and practice*. London: Continuum.
- Brown, D. H. (2000). *Principles of language learning and teaching*. (4th ed.). New York: Longman.
- Cobb, T. Constructivism, applied linguistics, and language education. In K. Brown (Ed.), *Encyclopedia of language and linguistics*, 2nd. ed., Vol 3, *Foundations of linguistics*, (pp. 85-88). Oxford: Elsevier.
- Crandall, J. (1992). Content-centered learning in the United States. *Annual Review of Applied Linguistics*, 13, 111-126.
- Crandall, J. (1994). *Content-Centered Language Learning*. ERIC Clearinghouse on Languages and Linguistics Washington DC.
- Goodman, K. S.(1986). *What's whole in whole language?* Portsmouth, NH: Heinemann.
- Kaufman, D. (2004). Constructivist issues in language learning and teaching. *Annual Review of Applied Linguistics*, 24, 303-319. DOI: 10.1017/S0267190504000121
- Kaufman, D., Crandall, J. A. (2005). Standards-based content-based instruction: Transforming P-12 language education. In D. Kaufman, & J. A. Crandall (Eds.), *Case studies in content-based instruction for elementary and secondary school settings*, (pp. 1-7). Alexandria, VA: TESOL.
- Киливник, В. (2018). Педагогічні умови формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів іноземної мови. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 2 (76), 156-166. DOI 10.24139/2312-5993/2018.02/156-166
- (Kylyvnyk, V. (2018). Pedagogical conditions of formation of the sociocultural competence of the future foreign language teachers. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*, 2, 156-166.
- Krashen, S. D. (1982). *Principles and practice in second language acquisition*. Oxford: Pergamon.
- MacKinnon, A., Scarff-Seatter, C. (1997). Constructivism: Contradictions and confusion in teacher education. In V. Richardson (Ed.), *Constructivist Teacher Education: Building New Understandings*, (pp. 38-55). Washington, DC: Falmer Press.

- Nurss, J. R., Hough, R. A. (1989). Reading and the ESL students. In K. Busch & M. Atwell (Eds.), *Proceedings of the Annual California State University, San Bernardino, Reading Conference* (13th, San Bernardino, CA, May 17, 1989), (pp. 277-311). (ReportNo. CS 009848). San Bernardino, CA: California State University. (ERIC Document Reproduction Service No. ED 313 657).
- Prabhu, N. S. (1987). *Second Language Pedagogy*. Oxford: Oxford University Press.
- Richardson, V. (2003). Constructivist Pedagogy. *Teachers College Record*, Vol. 105, 9, 1623-1640.
- Scholnik, M., Kol, S., Abarbanel, J. (2006). Constructivism in theory and in practice. *English Teaching Forum*, 4, 12-20.
- Wideen, M., Mayer-Smith J., Moon, B. (1998). A Critical Analysis of the Research on Learning to Teach: Making the Case for an Ecological Perspective on Inquiry. *Review of Educational Research*, 68 (2), 130-178.
- Wolff, D. (1994). New Approaches to Language Teaching: An Overview. *CLCS Occasional Paper*, 39. Trinity Coll., Dublin (Ireland). Centre for Language and Communication Studies. 22 p.
- Wolff, D. (2003). *Integrating language and content in the language classroom: Are transfer of knowledge and of language ensured?* ASp [Online], URL: <http://journals.openedition.org/asp/1154> ; DOI : 10.4000/asp.1154

РЕЗЮМЕ

Левринц Марианна. Особенности реализации конструктивизма в системе подготовки учителей и подходах к преподаванию иностранных языков в США.

В статье рассматриваются особенности реализации принципов конструктивизма в системе подготовки учителей иностранных языков, а также подходов к преподаванию иностранных языков, обусловленных влиянием конструктивизма как концептуальной основы образования в США. Применен ряд комплементарных методов исследования, а именно: анализ, синтез, обобщение прогрессивного педагогического опыта. Выявлено, что парадигмальные изменения в сферах преподавания ИЯ и подготовки специалистов соответствующей квалификации, вызванные влиянием конструктивизма, обусловили переосмысление содержания, организации и практических подходов в системе подготовки учителей ИЯ в США. В области преподавания ИЯ под влиянием конструктивизма оформляется ряд современных учебных подходов, например, обучение языку посредством выполнения учебных задач, обучение ИЯ через содержание учебных дисциплин и т.д.

Ключевые слова: конструктивизм, будущий учитель, подходы к обучению иностранных языков, учебные технологии.

SUMMARY

Levrincs (Lőrincz) Marianna. Implementing constructivism in the system of teacher education and approaches to foreign language teaching in the USA.

Constructivism has emerged as a central conceptual orientation of the American educational system, thus exerting a considerable impact on the theoretical discourse, approaches to foreign language teaching and respectively on the foreign language teacher education. This paper thus reflects on the nature of this influence in terms of implementation of underlying principles of constructivism into the system of language teacher education, its potential benefits, as well as approaches to foreign language instruction in the USA. A number of complementary research methods have been applied, namely analysis, synthesis, generalization of effective pedagogical practices. The new philosophical-epistemological

stance has underscored the necessity for re-conceptualizing and reorganizing traditional models of foreign language teacher preparation, together with reformulation of roles assumed by language teachers in various socio-cultural contexts.

Constructivist paradigm has brought about a dramatic shift in the field of foreign language teaching, leading to the development of a number of innovative approaches, for instance, task-based language learning, content-oriented language learning, cognitive academic language learning approach, blended learning and some others. Many of the contemporary approaches require on the teacher's part integrated knowledge of linguistics and subject-specific content, target language command, together with the knowledge of disciplines included in the curriculum of education institutions, for instance, history, mathematics etc. Language teacher educators are thus posed with serious challenges, who are expected to bring into congruence theoretical advancements prompted by constructivism research with multifarious aspects of teacher education practice, involving modification of didactic approaches, principles, techniques, content of teacher education, its various tiers, e.g. teacher induction, development etc. Benefits of incorporating the underlying principles of constructivism into language teacher education are substantial as compared to more traditional models, in terms of development of professional awareness, overcoming stereotypical views and biases of future teachers. Nevertheless, constructivism should be viewed as only one of the possible alternatives in the conceptual foundation of language teacher education. Limiting the approaches and content of teacher education to one conceptual framework may result in uncritical, skewed attitude of future teachers towards their understanding of the nature of teaching and professional development.

Key words: *constructivism, future teacher, approaches to foreign language teaching, teaching technologies.*

ЗМІСТ

РОЗДІЛ І. ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Бугаєнко Тетяна, Лянной Михайло. Сучасний стан формування індивідуального стилю професійної діяльності майбутніх учителів фізичної культури у процесі педагогічної практики	3
Гаврілова Людмила, Ябуров Максим. Використання засобів мобільного навчання у формуванні англомовної компетентності майбутніх економістів	14
Голота Наталія, Карнаухова Антоніна. Формування готовності майбутніх педагогів до організації педагогічного партнерства в закладах дошкільної та початкової освіти.....	27
Городнича Лариса, Ольховик Марина. Формування професійної компетентності у вищій школі засобом літературно-мистецького журналу як технології кейс-методу	38
Горопаха Наталія. Інтерактивні методи формування фахових компетентностей майбутніх дефектологів-логопедів	49
Колесник Лариса. Тенденції використання масових відкритих онлайн курсів у підготовці фахівця з початкової освіти	62
Пріма Дмитро. Сутність і особливості формування професійної позиції майбутнього вчителя початкової школи.....	72
Стеченко Тетяна, Ушакова Людмила. Міжкультурна свідомість як результат формування полікультурної мовної особистості майбутніх учителів іноземних мов	82
Харченко Сергій. Проблеми збереження і зміцнення здоров'я студентів аграрного профілю під час навчання у ЗВО	94
Шадюк Ольга. Аксиологічні особливості підготовки майбутнього педагога до інклюзивної освіти	106
Шовковий В'ячеслав, Шовкова Тетяна. Формування в майбутніх філологів-германістів рефлексії як компонента компетентності в читанні	117
Щербак Ігор. Модель формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів	132

РОЗДІЛ ІІ. ПРОБЛЕМИ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Горпініч Тетяна. Підготовка викладачів до професійної діяльності в медичних університетах США.	143
Леврінц Маріанна. Особливості реалізації конструктивізму в системі підготовки вчителів та підходах до викладання іноземної мови у США.....	154

РОЗДІЛ III. ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ І МОЛОДІ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Білик Валентина. Організаційно-педагогічні засади природничо-наукової підготовки майбутніх психологів у закладах вищої освіти Сполучених Штатів Америки.....	165
Бондаренко Костянтин, Маджаров Олександр. Програмування тренувального процесу в гандболі на основі функціонального стану різних систем організму	176
Ворочай Тетяна, Бондаренко Алла, Мочалова Катерина. Взаємозв'язок рухової активності фізичного стану школярів 13–14 років.	187
Врублевський Євген, Альбаркайі Дульфігар, Хоршід Ахмед. Зміна структури спеціальної підготовленості бігунів на короткі дистанції з ростом спортивної майстерності.....	200
Дегтяренко Тетяна, Яготін Родіон, Долгієр Євдокія. Психофізіологічне забезпечення адаптивності студентів до фізичних навантажень	211
Жамардій Валерій. Динаміка фізичного розвитку студентів після впровадження методичної системи фітнес-технологій	222
Жара Ганна. Динаміка показників індивідуального здоров'я вчителів в умовах педагогічного експерименту	233
Осипенко Євген. Аналіз діяльності закладів додаткової освіти та фізкультурно-оздоровчих центрів Республіки Білорусь.....	249
Поліщук Любов. Державна політика у формуванні здорового способу життя з урахуванням міжнародного досвіду	259
Скидан Анна, Врублевський Євген, Севдалева Ксенія. Індивідуалізація і диференціація в процесі фізкультурно-оздоровчих занять шейпінгом із жінками зрілого віку.....	270
Станкевич Тетяна, Гозак Світлана, Єлізарова Олена, Парац Алла. Зв'язок рухової активності підлітків з індексом нездоров'я	285

СОДЕРЖАНИЕ

РАЗДЕЛ I. ПРОБЛЕМЫ ПЕДАГОГИКИ ВЫСШЕЙ ШКОЛЫ

Бугаенко Татьяна, Лянной Михаил. Современное состояние формирования индивидуального стиля профессиональной деятельности будущих учителей физической культуры в процессе педагогической практики	3
Гаврилова Людмила, Ябуров Максим. Использование средств мобильного обучения в формировании англоязычной компетентности будущих экономистов	14
Голота Наталия, Карнаухова Антонина. Формирование готовности будущих педагогов к организации педагогического партнерства в учреждениях дошкольного и начального образования	27
Городничая Лариса, Ольховик Марина. Формирование профессиональной компетентности в высшей школе средствами литературно-художественного журнала как технологии кейс-метода	38
Горопаха Наталия. Интерактивные методы формирования профессиональных компетентностей будущих дефектологов-логопедов	49
Колесник Лариса. Тенденции использования массовых открытых онлайн курсов в подготовке специалиста по начальному образованию ...	62
Прима Дмитрий. Сущность и особенности формирования профессиональной позиции будущего учителя начальной школы	72
Стеченко Татьяна, Ушакова Людмила. Межкультурное сознание как результат формирования поликультурной языковой личности будущих учителей иностранных языков	82
Харченко Сергей. Проблемы сохранения и укрепления здоровья студентов аграрного профиля во время обучения в ЗВО.....	94
Шадюк Ольга. Аксиологические особенности подготовки будущего педагога к инклюзивному образованию.....	106
Шовковий Вячеслав, Шовкова Таьяна. Формирование у будущих филологов-германистов рефлексии как компонента компетентности в чтении.....	117
Щербак Игорь. Модель формирования готовности будущего учителя музыкального искусства к гражданскому воспитанию учеников.....	132

РАЗДЕЛ II. ПРОБЛЕМЫ СРАВНИТЕЛЬНОЙ ПЕДАГОГИКИ

Горпинич Татьяна. Подготовка преподавателей к профессиональной деятельности в медицинских университетах США....	143
--	-----

Левринц Марианна. Особенности реализации конструктивизма в системе подготовки учителей и подходах к преподаванию иностранных языков в США 154

РАЗДЕЛ III. ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ СОХРАНЕНИЯ И УКРЕПЛЕНИЯ ЗДОРОВЬЯ ДЕТЕЙ И МОЛОДЕЖИ В УСЛОВИЯХ СОВРЕМЕННЫХ ЗАВЕДЕНИЙ ОБРАЗОВАНИЯ

Билык Валентина. Организационно-педагогические основы естественно-научной подготовки будущих психологов в учреждениях высшего образования Соединенных Штатов Америки 165

Бондаренко Константин, Маджаров Александр. Программирование тренировочного процесса в гандболе на основе функционального состояния разных систем организма 176

Ворочай Татьяна, Бондаренко Алла, Мочалова Екатерина. Взаимосвязь двигательной активности физического состояния школьников 13-14 лет 187

Врублевский Евгений, Альбаркайи Дульфигар, Хоршид Ахмед. Изменение структуры специальной подготовленности бегунов на короткие дистанции с ростом спортивного мастерства 200

Дегтяренко Татьяна, Яготин Родион, Долгий Евдокия. Психофизиологическое обеспечение адаптивности студентов к физическим нагрузкам 211

Жамардий Валерий. Динамика физического развития студентов после внедрения методической системы фитнес-технологий 222

Жарая Анна. Динамика показателей индивидуального здоровья учителей в условиях педагогического эксперимента 233

Осипенко Евгений. Анализ деятельности учреждений дополнительного образования и физкультурно-спортивных центров Республики Беларусь 249

Полищук Любовь. Государственная политика в формировании здорового образа жизни с учетом международного опыта 259

Скидан Анна, Врублевский Евгений, Севдалева Ксения. Индивидуализация и дифференциация в процессе физкультурно-оздоровительных занятий шейпингом с женщинами зрелого возраста 270

Станкевич Тетяна, Гозак Светлана, Елизарова Елена, Парац Алла. Связь двигательной активности подростков с индексом нездоровья 285

CONTENTS

SECTION I. PROBLEMS OF HIGHER EDUCATION

Bugaenko Tatiana, Lyannoy Michael. Current state of formation of the individual style of professional activity of future physical culture teachers in the process of pedagogical practice	3
Havrilova Liudmyla, Iaburov Maksym. The use of mobile learning tools in forming future economists' competence in English	14
Golota Nataly, Karnauhova Antonina. Formation of readiness of future teachers to organize pedagogical partnership in preschools and primary schools	27
Horodnycha Larysa, Olkhovyk Maryna. Professional competence formation in higher school by means of literary and art magazine as a case-method technology	38
Horopakha Nataliia. Interactive methods of professional competencies formation of the future defectologist-speech therapists	49
Kolesnyk Larysa. The practice of using massive open online courses in vocational training of future primary school teachers	62
Prima Dmytro. Essence and features of forming professional position of the future elementary school teacher	72
Stechenko Tetiana, Ushakova Lyudmila. Intercultural consciousness as a result of the formation of a multicultural linguistic personality of future foreign language teachers	82
Kharchenko Serhii. Problems of preservation and strengthening of health of students of the agrarian profile during studying in HEI	94
Shadyuk Olga. Axiological features of preparing the future teacher for inclusive education	106
Shovkovyy Vyacheslav, Shovkova Tetyana. Development of reflection of students majoring in german studies as a component of reading competence.	117
Shcherbak Igor. Model of formation of future musical art teacher' readiness to civil education of pupils	132

SECTION II. PROBLEMS OF COMPARATIVE EDUCATION

Horpnich Tetiana. Teachers' preparation for professional activity at the medical universities in the USA	143
Levrints (Lórinicz) Marianna. Implementing constructivism in the system of teacher education and approaches to foreign language teaching in the USA	154

SECTION III. PEDAGOGICAL CHARACTERISTICS OF PROTECTION AND STRENGTHENING OF CHILDREN AND YOUTH HEALTH IN CONDITIONS OF MODERN EDUCATIONAL INSTITUTIONS

Bilyk Valentyna. Organizational and pedagogical fundamentals of natural sciences training of future psychologists in higher education institutions of the United States of America.....	165
Bondarenko Konstantin, Madzharov Alexandr. Programming of the training process in handball on the basis of the functional condition of different systems of the organism.....	176
Varachai Tatiana, Bondarenko Alla, Mochalova Ekaterina. Interrelation of physical activity of schoolchildren aged 13–14.....	187
Vrublevskiy Eugeny, Albarkaayi Dhulfiqar, Khorshed Ahmed Hayder. Restructuring of special preparedness of sprinters with increasing of sportsmanship	200
Degtyarenko Tetiana, Yagotin Rodion, Dolgier Ievdokiia. Psychophysiological support of students' adaptability to physical loads.....	211
Zhamardiy Valeriy. Dynamics of students' physical development after introduction of fitness technologies methodological system.....	222
Zhara Hanna. Dynamics of teachers' individual health parameters in terms of pedagogical experiment.....	233
Asipenka Yevhenii. The analysis of activity of establishments of additional education, sports and health centers of the Republic of Belarus.....	249
Polishuk Liubov. State policy in the formation of healthy lifestyle considering international experience.....	259
Skidan Anna, Vrublevski Eugeny, Sevdaleva Kseniya. Individualization and differentiation in the process of physical and health-improving shaping activities with women of mature age	270
Stankevych Tetiana, Hozak Svitlana, Yelizarova Olena, Parats Alla. Connection of the adolescents' physical activity with the ill-health index.....	285

Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : наук.
П 24 журнал / голов. ред. А. А. Сбруєва. – Суми : Вид-во СумДПУ
імені А. С. Макаренка, 2019. – № 3 (87). – 304 с.

ISSN 2312-5993

ISSN 2414-9799 (Online)

DOI журналу 10.24139/2312-5993

DOI номера 10.24139/2312-5993/2019.03

Key title: Pedagogični nauki: teoriâ, istoriâ, inovacijni tehnologiji Abbreviated
key title: Pedagog. nauki: teor. istor. innov. tehnol.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу
масової інформації
КВ № 15795 – 4267Р від 27.10.2009 р.

Комп'ютерне складання та верстання: *І. А. Чистякова*

Підписано до друку 25.03.2019.
Формат 60x84/16. Гарн. Calibri. Папір офсет. Друк ризогр.
Ум. друк. арк. 17,67. Ум. фарб.-відб. 17,67.
Обл. вид. арк. 18,72. Тираж 100 пр. Вид. № 45.

Виготовлювач:
ФОП Цьома С.П., 40002, м. Суми, вул. Роменська, 100.
Тел.: 066-293-34-29.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
серія ДК, № 5050 від 23.02.2016.